

Tillämpad välfärdsforskning 2019

Information om utlysningen

Inom denna utlysning kan du ansöka om fem olika bidragsformer: programbidrag, praktiktäna forskartjänster, postdokbidrag, planeringsbidrag och bidrag för systematiska översikter. I denna utlysning går det inte att ansöka om projektbidrag. En utlysning för projektbidrag planeras för 2020.

Totalt avsätts cirka 100 miljoner kronor för åren 2019–2024.

Sista dag att skicka in ansökan är den 16 april kl. 14.00.

Inriktning

Forte har i uppdrag av regeringen att bedriva ett nationellt forskningsprogram om tillämpad välfärdsforskning. Det nationella forskningsprogrammets syfte är att stärka klient- och praktiktäna forskning inom socialtjänstens verksamhetsområden. Klient- och praktiktäna forskning bygger på frågeställningar som är relevanta utifrån socialtjänstens och klienters behov och kan leda till nytta och användbarhet för klienter, socialtjänstens verksamhet och samhället i stort. I satsningen ingår att stärka samverkan mellan forskning och praktik samt öka delaktigheten från brukare och anhöriga. Forskningen som finansieras ska uppfylla höga kvalitetskrav, omfatta flera olika discipliner och vetenskapliga kompetenser. Forskningen bör planeras i samverkan med relevanta målgrupper, exempelvis berörda professioner och brukare. Vi välkomnar både studier med en kvantitativ och kvalitativ vetenskaplig ansats och studier där man använder sig av ”mixed methods”.

Utlysningens inriktning utgår från åtta prioriterade områden. De presenteras mer utförligt i [programmets strategiska agenda](#). Ansökningar inom denna utlysning ska vara inriktade på någon eller några följande prioriterade områden:

- **Effekter av interventioner.** Det behövs mer interventionsforskning som utvärderar effekterna av de insatser som används i socialtjänsten utifrån individnära utfallsmått. Det behövs forskning både om befintliga interventioner samt utveckling och utvärdering av nya insatser. Den sociala aspekten i insatser behöver belysas, så som metoder för bemötande, relationsskapande och förhållningssätt. Mer forskning behövs också om olika insatsernas kostnadseffektivitet.
- **Metoder för att utreda individers behov av insatser.** Forskning om metoder för att utreda, bedöma och beskriva individers problem, situation och behov av insatser. Det behövs både kvantitativ forskning och forskning med en kvalitativ ansats som undersöker bemötande, interaktioner och relationsskapande och hur detta påverkar bedömningen.

- **Socialtjänstens förebyggande arbete och tidiga insatser.** Mer kunskap behövs om effekter av socialtjänstens förebyggande, tidiga och uppsökande insatser. Utöver ett individ- och grupperspektiv omfattar forskningsområdet även den samhällsbaserade socialtjänsten. Det finns behov av forskning om effekter och nytta av socialtjänstens medverkan i samhällsplaneringen för att bidra till att förebygga sociala problem och bidra till en god samhällsmiljö.
- **Implementering, förändrings- och förbättringsarbete.** Det behövs forskning om metoder för att överföra ny kunskap till praktiken samt kunskap om hur verksamheten kan organiseras för att skapa en arbetskultur för lärande och förbättring av kvalitet. Det behövs även forskning om metoder för systematisk uppföljning, till exempel utveckling och forskning om planerings- och uppföljningsverktyg, både för socialtjänstens kärnverksamhet och för behandlingsverksamheter.
- **Sammanhållna insatskedjor och samverkan.** Forskning om samordning i gränssnittet mellan socialtjänsten och till exempel hälso- och sjukvård, skola, olika myndigheter och det civila samhället. Forskningen behöver utvärdera vilka effekter samordning får för brukarna. Det behövs även forskning om samarbete mellan kommuner och inom lokala socialtjänster samt samhällsekonomiska aspekter kring samordning.
- **Brukarmedverkan/delaktighet** Det är viktigt att utveckla och utvärdera metoder utifrån brukarnas behov och att organisera arbetet och arbetssätt i socialtjänsten utifrån ett brukarperspektiv. Forskning om metoder för att skapa delaktighet och inflytande samt vilka effekter och följder brukarmedverkan får. Brukarperspektivet är en viktig aspekt även i forskning inom de andra prioriterade områdena.
- **Digitalisering och välfärdsteknik.** Forskning om välfärdsteknologi för att utveckla både arbetssätt, processer, organisation och insatser i socialtjänsten. Området omfattar forskning om etiska och juridiska aspekter kring välfärdsteknik samt hälsoekonomisk forskning om effekter om digitalisering och välfärdsteknologi.
- **Ideell och privat sektor som utförare av socialtjänstens insatser.** Forskningen om hur förändringar av socialtjänsten och ansvarsfördelningen i form av hur privatisering påverkar brukarna, tjänsternas kvalitet och innehåll samt kostnadsutvecklingen behöver stödjas. Villkoren för samhällets styrning och kontroll av detta fält är viktiga forskningsfrågor samt frågan hur informationen till brukare och anhöriga ska organiseras och utföras.

Bidragsformer

Inom denna utlysning är det möjligt att ansöka om fem olika former av bidrag. Under rubrikerna nedan redovisas villkor, beloppsnivå och behörighetskrav för respektive bidragsform.

Högst en ansökan per bidragsform och projektledare är tillåten. Ansökningar om olika former av bidrag får inte gälla samma projekt.

! Observera att maxbeloppen nedan inkluderar indirekta kostnader.

Programbidrag

Programbidrag syftar till att bygga upp och förstärka forskningsmiljöer inom de prioriterade områdena som beskrivs ovan. Forte välkomnar särskilt program för att stärka interventionsforskning och bygga upp metodkompetens och metodutveckling inom interventionsforskning för sociala insatser. Satsningen ska göra det möjligt för forskargrupper att ta upp nya frågeställningar och bearbeta dem under en längre tid. Programmen bör vara ämnesövergripande och det bör finnas en samverkan mellan forskare, brukare/närstående, yrkesverksamma och andra aktörer. Programplanen ska innefatta en tydlig beskrivning av hur forskningsresultaten är tänkta att nyttiggöras inom socialtjänsten.

- **Beloppsnivå:** 3–4 miljoner kronor per år. Bidraget söks för sex år, men beviljas initialt för tre år. Efter tre år kan bidraget förlängas med tre år efter inlämnad uppföljningsrapport med fokus på forskningens och forskningsmiljöns organisation, start och progression.
- **Behörighet:** För att ansöka måste du ha avlagt doktorsexamen senast vid den tidpunkt då ansökan lämnas in.
- **Bidragsspecifika krav:** Ansökningarna bör gälla ämnesövergripande samarbete mellan minst två forskargrupper med kompletterande inriktning och det bör framgå hur programmets ämnesövergripande samverkan skapar ett mervärde.

Praktiknära forskartjänster

Bidragsformen praktiknära forskartjänster ska ge disputerade personer som arbetar med socialtjänstfrågor utanför akademien möjlighet att producera forskning och omsätta forskningserfarenheter till praktik. Bidraget kan sökas av disputerade personer som arbetar med socialtjänstfrågor inom både socialtjänsten, hälso- och sjukvården, FoU-enheter, andra myndigheter och organisationer. Den sökande ska ha möjlighet att bedriva forskning på deltid. Bidraget syftar till att främja kopplingen mellan forskning och socialtjänstens praktik, omsättningen av forskningserfarenheter till praktiken och därmed främja ett kontinuerligt utvecklings- och förbättringsarbete.

- **Beloppsnivå:** 500 000 kronor i tre år, som avser täcka kostnaden för en halvtidslön under tre år.
- **Behörighet:** För att ansöka måste du ha avlagt doktorsexamen senast vid den tidpunkt då ansökan lämnas in, samt arbeta med socialtjänstfrågor i din ordinarie tjänst.
- **Bidragsspecifika krav:** I ansökan om praktiknära forskartjänst ska det finnas ett intyg från kommun/arbetsgivare att avsätta deltid för den sökande samt intyg från institutionen att du är välkommen att bedriva din forskning där. I ansökan ska nuvarande arbetsuppgifter och på vilket sätt de berör socialtjänstens verksamhetsområde beskrivas. Se bilagan ”Instruktioner till ansökningsformuläret i Prisma” för mer information.

Postdokbidrag

Postdokbidraget ska ge forskare som nyligen avlagt sin doktorsexamen (tidigast januari 2017) möjlighet att fortsätta sin forskarkarriär. För postdokbidrag är du ensam sökande,

du kan alltså inte bjuda in medverkande forskare. Stödformen omfattar 2 år och bidraget är avsett att täcka en heltidslön.

Forte vill främja rörlighet, varför vi gärna ser att postdokperioden förläggs till annat lärosäte eller annan institution än där forskarutbildningen bedrivs. Det är också en fördel om en del av projekttiden bedrivs i socialtjänstens praktik. Forte välkomnar utlandsvistelse under postdokperioden och det kommer finnas möjlighet att söka extra bidrag för vistelse utomlands. Bidraget ska dock förvaltas av ett svenskt lärosäte. Exempel på framgångsrika forskningsmiljöer utomlands ges i programmets strategiska agenda under bilaga 12. Du hittar den via [denna länk](#).

- **Beloppsnivå:** 1 miljon kronor per år för vistelse i Sverige och maximalt 1,4 miljoner kronor per år för vistelse utomlands. Postdokbidrag beviljas för två år.
- **Behörighet:** Du är behörig att söka postdokbidrag i den här utlysningen om du har avlagt doktorsexamen tidigast januari 2017. Om du disputerade innan januari 2017 kan du räkna av tid för till exempel föräldraledighet eller militärtjänstgöring. Instruktioner finns längre ner i detta dokument, under rubriken "Avräkningsbar tid".

Planeringsbidrag

Planeringsbidrag ger möjlighet att förbereda för ett större forskningsprojekt, etablera samarbeten med bland annat forskare från olika forskningsdiscipliner, praktik och brukare samt möjlighet att pröva genomförbarheten i en pilotstudie. Bidragsformen planeringsbidrag syftar till att stödja forskargrupper som vill konsolidera sig inför en större projektansökan inom tillämpad välfärdsforskning.

- **Beloppsnivå:** 1 miljon kronor i 1 år.
- **Behörighet:** För att ansöka måste du ha avlagt doktorsexamen senast vid den tidpunkt då ansökan lämnas in.

Systematiska översikter

Bidraget till systematiska översikter syftar till att identifiera etablerad kunskap och kunskapsluckor inom väl avgränsade frågeställningar med relevans för socialtjänstens insatser och verksamhet, som gynnas av insatser från flera vetenskapliga områden eller discipliner. Projekten ska följa gängse metodik för systematiska översikter och bör inkludera etiska, sociala och kontextuella aspekter, och om möjligt kostnadseffektivitet.

- **Beloppsnivå:** 1 miljon kronor i 1 år.
- **Behörighet:** För att ansöka måste du vara forskare, med avlagd doktorsexamen, verksam vid universitet, högskola eller annan forskningsorganisation.
- **Bidragsspecifika krav:** Den systematiska översikten bör följa en etablerad metod för systematiska översikter. Tydlig redogörelse för val av metod och tillvägagångsätt bör framgå av ansökan. Förslagna metoder är SBU:s metodhandbok eller Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses (PRISMA).

Ansökningsprocessen

Alla ansökningar skickas in via ansöknings- och granskningsystemet [Prisma](#).
Förutsättningar för att du ska kunna skicka in din ansökan:

- Du måste skapa ett personligt konto i Prisma
- Alla som ingår i ansökan som medverkande forskare måste skapa personliga konton i Prisma
- CV- och publikationsuppgifter för sökande och medverkande forskare måste lagras på respektive forskares personliga konto
- Ditt universitet eller din högskola måste ha ett organisationskonto i Prisma

Ett villkor för att din ansökan ska beredas är att slutredogörelser för dina tidigare beviljade bidrag har skickats in. Detta gäller endast bidrag där tidpunkten för slutlig återrapportering har passerat. Vi tar hänsyn till eventuell tidigare beviljad förlängning av dispositionstiden och därmed senarelagt datum för återrapportering.

För mer information om hur ansökan ska skrivas, se instruktioner för respektive bidragsform på [utlysningens webbsida](#).

Beredning

Ansökningarna bedöms av en beredningsgrupp bestående av internationella forskare och svenska allmänrepresentanter. Beslut om medel tas av Fortes styrelse.

Eftersom ansökningarna kommer att bedömas av internationella experter bör de i sin helhet skrivas på engelska (undantaget de fält där det särskilt efterfrågas text på svenska). Om din ansökan skrivs på svenska riskeras bedömningens kvalitet.

Fortes fasta bedömningskriterier

Vetenskaplig kvalitet:

- Syfte, frågeställningar, teoranknytning, bakgrund och projektets originalitet
- Studiedesign, metoder för datainsamling och analys
- Tvär- och/eller flervetenskaplig ansats
- Genus- och mångfaldsperspektiv i forskningens innehåll

Relevans:

- Relevans i relation till samhällets behov och Fortes ansvarsområden
- Samverkan med användare av forskningen i forskningsprocessen
- Nyttiggörande och kommunikation av forskningsresultat

Genomförbarhet:

- Arbetsplanens kvalitet

- Projektledarens och forskargruppens forskningskompetens
- Redogörelse för eventuell tidigare forskning på området
- Personal och budget som bedöms utifrån rimlighet

Utlysningsspecifika bedömningskriterier

- Relevans i relation till utlysningens inriktning och prioriterade forskningsbehov
- Relevans för tillämpning inom socialtjänsten
- Samverkan med företrädare för socialtjänsten, brukare, yrkesverksamma och andra aktörer i forskningsprocessen

Riktlinjer för hur Forte hanterar ansökningar där delar av forskningen ska bedrivas utomlands

- Forte ser positivt på internationell forskningssamverkan. Fortes ansvarsområden rymmer komplexa samhällsutmaningar där internationell forskningssamverkan kan ge viktiga bidrag.
- Fortes bidrag kan användas för att finansiera forskning där vissa delar bedrivs i andra länder, men forskningen ska vara initierad och ledd från Sverige eller tydlig del i samarbetsforskning.
- Ansökningar som innehåller internationella samarbeten bedöms med samma kriterier som övriga forskningsansökningar i våra ordinarie beredningsgrupper.
- I bedömningen av forskningsansökningar ska granskarna i Fortes beredningsgrupper bedöma om en eventuell utlandsdel i ett projekt tillför ett mervärde för projektet eller är en förutsättning för ett projekt med t.ex. global eller komparativ ansats.
- Det är huvudsökandes ansvar att ta reda på hur den egna medelsförvaltaren ställer sig till att finansiera forskning där vissa delar bedrivs i andra länder och finna lämpliga former för hur samarbetet ska gå till i varje specifikt fall.
- Det är medelsförvaltaren för bidraget, d.v.s. den svenska huvudsökandes heminstitution i Sverige, som bestämmer och tar ansvar för att vid behov anställa utländsk personal eller betala för aktiviteter och tjänster som utförs i andra länder.

Avräkningsbar tid

Om du söker en bidragsform med särskilda krav på karriärålder har du möjlighet att ansöka om undantag på grund av avräkningsbar tid. Den avräkningsbara tiden ska ha infallit efter doktorsexamen.

Godkända anledningar till avräkningsbar tid är föräldraledighet, förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer, militärtjänstgöring samt sjukdom (egen eller vård av nära anhörig). Observera att vi inte godkänner andra anställningar, arbetslöshet eller semester som avräkningsbar tid.

Du styrker din avräkningsbara tid genom att skicka in ett intyg till forte@forte.se senast den 23 april 2019. I mejlet anger du diarienumret för den ansökan som intyget gäller (diarienumret fås i Prisma efter utlysningens deadline, alltså bör din ansökan ha ett diarienummer på morgonen den 17:e april). För föräldraledighet ska intyg från Försäkringskassan skickas in. I det undantagsfall då detta inte är möjligt skickas istället ett intyg från arbetsgivaren. Det är viktigt att du i din ansökan i Prisma bockar för rutan för avräkningsbar tid som visar att du skickar in intyg separat.

Open access

Resultat från Fortefinansierad forskning ska publiceras fritt tillgängligt (open access). [Läs mer om Open Access.](#)

SweCRIS

Forte överför information om beviljade bidrag till SweCRIS, en nationell databas över bidragsfinansierad forskning som inrättats på uppdrag av regeringen. [Läs mer om SweCRIS.](#)

Tidsplan

Utlysningen stänger	16 april
Fortes styrelse fattar beslut om finansiering	1 oktober
Projektstart	1 december